

ПОСТАНОВА  
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про Державну цільову програму "Діагностика, профілактика та заходи боротьби з губчастоподібною енцефалопатією та іншими пріонними інфекціями на території України на 2005-2010 роки"

( Відомості Верховної Ради (ВВР), 2005, N 4, ст.108 )

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є**:

1. Затвердити Державну цільову програму "Діагностика, профілактика та заходи боротьби з губчастоподібною енцефалопатією та іншими пріонними інфекціями на території України на 2005-2010 роки" (додається).

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України передбачити у проектах законів України про Державний бюджет України на 2006 рік і на наступні роки фінансування Державної цільової програми "Діагностика, профілактика та заходи боротьби з губчастоподібною енцефалопатією та іншими пріонними інфекціями на території України на 2005-2010 роки".

Голова Верховної Ради України

В.ЛИТВИН

м. Київ, 5 листопада 2004 року  
N 2176-IV

Затверджено  
Постановою Верховної Ради України  
від 5 листопада 2004 року  
N 2176-IV

ДЕРЖАВНА ЦІЛЬОВА ПРОГРАМА

"Діагностика, профілактика та заходи боротьби з губчастоподібною енцефалопатією та іншими пріонними інфекціями на території України на 2005-2010 роки"

Епізоотична ситуація щодо губчастоподібною енцефалопатією великої рогатої худоби є складною. Хворобу зареєстровано у 26 країнах світу, з якими Україна підтримує тісні торговельні зв'язки. Ця хвороба зареєстрована переважно у країнах Європи (21 країна), зокрема у Польщі та Словаччині, тобто наближається безпосередньо до кордонів України і за відсутності належних заходів реально загрожує нашій державі.

Міжнародне епізоотичне бюро віднесло губчастоподібною енцефалопатією великої рогатої худоби до списку "Б" як особливо небезпечне захворювання, спільне для тварин та людей.

Торгівля з країнами Європейського Союзу і вступ у Світову

організацію торгівлі неможливі без гарантій забезпечення здоров'я людей і тварин, зокрема захисту від пріонних інфекцій. Згідно із законодавством країн ЄС, від усієї великої рогатої худоби, яка забивається у віці, старшому за 30 місяців (у Німеччині – 24 місяці), відбираються проби мозку для досліджень на ураження патогенними пріонами. Такі заходи проводяться з метою недопущення для харчування людей продуктів від уражених пріонами тварин у стані інкубаційного періоду.

Основними заходами боротьби з губчастоподібною енцефалопатією великої рогатої худоби є знищення хворих тварин та їх потомства, всього стада, де виявлено захворювання, та введення довготривалих карантинних обмежень, що спричиняє значні економічні збитки. За країною залишається статус неблагополучної протягом 7 років після останнього випадку захворювання, що обмежує імпоротно-експортні операції з тваринами та тваринницькою продукцією. Крім того, витрачаються значні кошти на постійне проведення діагностичних заходів, вилучення (утилізацію) органів і тканин (головний та спинний мозок, очі, тимус, селезінка, кишечник тощо), що можуть бути факторами передачі збудника інфекції, оскільки пріон є надзвичайно небезпечним інфекційним агентом, здатним долати міжвидовий бар'єр і вражати не лише тварин інших видів, а й людей.

У 16 областях України утримується понад 11 тисяч голів завезеної з-за кордону великої рогатої худоби та її приплоду, що становить групу підвищеного ризику і підлягає особливо ретельному контролю та обов'язковому дослідженню на губчастоподібну енцефалопатію. Враховуючи активність епізоотичного процесу в Європі, а також несприятливий прогноз щодо подальшого поширення губчастоподібною енцефалопатією великої рогатої худоби та інших пріонних інфекцій, реалізація заходів щодо запобігання занесенню їх збудників на територію України та діагностика зазначеної групи захворювань вимагають підвищеної уваги державних органів і потребують значних матеріальних і фінансових витрат.

## I. МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Метою Державної цільової програми "Діагностика, профілактика та заходи боротьби з губчастоподібною енцефалопатією та іншими пріонними інфекціями на території України на 2005-2010 роки" (далі – Програма) є комплексне розв'язання проблеми захисту тварин і людей від пріонних інфекцій в інтересах безпеки суспільства, національного надбання, довкілля.

Для досягнення зазначеної мети передбачається вирішити такі основні завдання:

утворення міжвідомчої комісії при Кабінеті Міністрів України для забезпечення координації наукових і практичних робіт, організаційних заходів, передбачених Програмою, а також для контролю за їх виконанням;

удосконалення епідеміологічного та епізоотологічного нагляду за пріонними інфекціями в Україні як частини системи нагляду Європейського регіонального бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я і Міжнародного епізоотичного бюро;

виявлення небезпеки, оцінка ризику, експрес-діагностика

губчастоподібної енцефалопатії великої рогатої худоби та інших пріонних інфекцій;

запобігання виникненню пріонних інфекцій у тварин та захист населення у разі їх появи;

створення і впровадження системи державного регулювання у сфері запобігання виникненню пріонних інфекцій і реагування на кожен їх випадок;

підготовка фахівців, які забезпечують діагностику пріонних інфекцій, профілактику та заходи боротьби при їх виникненні.

Зазначені основні завдання передбачають здійснення таких заходів:

1) виявлення небезпеки, оцінка ризику і прогнозування щодо виникнення губчастоподібної енцефалопатії великої рогатої худоби та інших пріонних інфекцій, зокрема:

удосконалення науково-методичного та нормативно-правового забезпечення заходів щодо запобігання виникненню губчастоподібної енцефалопатії великої рогатої худоби та інших пріонних інфекцій, діагностики та боротьби у разі її виявлення;

проведення наукових досліджень щодо оцінки ризику та прогнозування виникнення пріонних інфекцій;

забезпечення матеріально-технічної бази для створення діагностичних центрів з метою проведення моніторингових та планових діагностичних досліджень на наявність губчастоподібної енцефалопатії великої рогатої худоби та інших пріонних інфекцій;

забезпечення матеріально-технічної бази для проведення скринінгових досліджень на об'єктах і територіях ризику щодо пріонних інфекцій;

2) запобігання виникненню пріонних інфекцій серед тварин і людей та захист населення у разі їх появи, що передбачає:

створення центрів діагностики пріонних інфекцій на сучасному рівні;

створення та удосконалення мережі телекомунікацій та зв'язку для забезпечення системи контролю за плановими та моніторинговими дослідженнями на території України;

3) забезпечення державного регулювання щодо запобігання виникненню пріонних інфекцій і реагування на кожен їх випадок, що передбачає:

розроблення законодавчих актів стосовно механізмів відшкодування матеріальних збитків особам, які постраждали внаслідок введення карантинного режиму або у зв'язку з проведенням робіт із профілактики, діагностики та ліквідації осередків пріонних інфекцій;

розроблення інших нормативно-правових актів і системи

економічного регулювання;

удосконалення системи взаємодії центральних та місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

## II. ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

На першому етапі реалізації Програми (2005-2006 роки) основна увага приділятиметься створенню наукових, організаційних, економічних та правових основ для реалізації передбачених Програмою заходів, у тому числі удосконалення розвитку системи діагностики, моніторингу, прогнозування і оцінки ризику появи губчастоподібної енцефалопатії великої рогатої худоби та інших пріонних інфекцій; розробленню і реалізації комплексу невідкладних заходів щодо запобігання виникненню пріонних інфекцій; удосконаленню нормативно-правових актів стосовно діагностики пріонних інфекцій; розвитку діагностичної та наукової матеріально-технічної бази, переоснащенню установ державної системи діагностики пріонних інфекцій, налагодженню системи підготовки спеціалістів для проведення діагностики, профілактики та заходів боротьби з губчастоподібною енцефалопатією великої рогатої худоби та іншими пріонними інфекціями.

На другому етапі (2007-2010 роки) передбачається практична реалізація комплексу заходів щодо діагностики пріонних інфекцій, профілактики та заходів боротьби у разі їх виникнення.

## III. МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ЇЇ ВИКОНАННЯМ

Державними замовниками Програми є центральні органи виконавчої влади в галузі агропромислової політики та в галузі охорони здоров'я, відповідні галузеві академії наук.

Державні замовники відповідно до своїх повноважень здійснюють керівництво і контроль за формуванням та реалізацією Програми, є розпорядниками коштів державного бюджету, передбачених на виконання Програми, несуть відповідальність за своєчасне і якісне її виконання та використання бюджетних коштів.

Забезпечення організації заходів з реалізації Програми та їх координацію здійснює центральний орган виконавчої влади в галузі агропромислової політики.

Виконавцями Програми є міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації.

Реалізація завдань Програми забезпечується шляхом виконання щорічних програмних заходів, затверджених державними замовниками.

Центральні органи виконавчої влади, визначені виконавцями основних заходів Програми, передбачають кошти на їх фінансування.

Обсяги фінансування на зазначені цілі щорічно визначають державні замовники за погодженням із виконавцями заходів.

## IV. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ

Фінансування Програми здійснюється відповідно до законодавства за рахунок:

коштів Державного бюджету України, в тому числі - резервного фонду Кабінету Міністрів України;

коштів заінтересованих суб'єктів господарської діяльності усіх форм власності (за їх згодою);

коштів громадських організацій та інших юридичних осіб (за їх згодою), а також коштів спеціального фонду, який може бути утворений для сприяння реалізації Програми;

коштів фізичних осіб, заінтересованих у результатах реалізації Програми (за їх згодою);

коштів міжнародних фінансових організацій;

інших джерел, не заборонених законодавством.

За рахунок коштів Державного бюджету України фінансуються:

розроблення нормативно-правових актів;

науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи;

оснащення та переоснащення державних і комунальних закладів ветеринарної медицини та охорони здоров'я, відповідних галузевих і наукових закладів;

програмне забезпечення інформаційно-аналітичних систем державного рівня;

підготовка фахівців для діагностики пріонних інфекцій, їх профілактики та боротьби з цими інфекціями у тварин і людей.

## V. РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Реалізація Програми дасть змогу використати наявний науковий потенціал, технічний та організаційний досвід для практичного впровадження надійної державної системи діагностики губчастоподібної енцефалопатії та інших пріонних інфекцій серед тварин і людей, їх профілактики та заходів боротьби на випадок виникнення цих небезпечних захворювань.